

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

КАФЕДРА ТРУДОВОГО ПРАВА ТА
ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ

**МАТЕРІАЛИ
XIII Міжнародної науково-практичної
конференції**

*м. Одеса
28 квітня 2023 року*

Одеса
2023

УДК 349.3 : 364.3
П 68

*Друкується за наказом в.о. ректора НУ ОЮА М. Аракеляна
(наказ № 769-51 від 22 березня 2023 року)*

**За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора Г. І. Чанишевої**

Укладач – Сірякова А. А., лаборант кафедри трудового права та права соціального забезпечення Національного університету «Одеська юридична академія».

Правове забезпечення соціальної сфери : матеріали XIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 28 квітня 2023 р.) [Електронне видання] / укл. А. А. Сірякова ; за заг. ред. д.ю.н., проф. Г.І. Чанишевої ; Нац. ун-т «Одеська юрид. академія». – Одеса, Фенікс, 2023. - 330 с.

ISBN 978-966-928-952-0

В збірнику представлено тези доповідей і повідомлень учасників XIII Міжнародної науково-практичної конференції «Правове забезпечення соціальної сфери», яка відбулась на базі кафедри трудового права та права соціального забезпечення Національного університету «Одеська юридична академія». Висвітлюються актуальні питання теорії трудового права, права соціального забезпечення, медичного права.

УДК 349.3 : 364.3

ISBN 978-966-928-952-0

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....12

СЕКЦІЯ I. ТРУДОВЕ ПРАВО

Чанишева Галія Інсафівна

ЩОДО ДОСУДОВОГО ТА ПОЗАСУДОВОГО ПОРЯДКІВ
ВИРШЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ.....14

Yaroshenko Oleg

LABOR MIGRATION DURING THE WAR: PROBLEMS OF
STATE REGULATION.....18

Шумило Михайло Миколайович

ІНДИВІДУАЛЬНІ ТРУДОВІ СПОРИ ТА МЕДІАЦІЯ:
ТРИВАЛИЙ ШЛЯХ ВІД ТЕОРІЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ НА
ПРАКТИЦІ.....22

Вавженчук Сергій Ярославович

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИЗНАННЯ УГОД НЕДІЙСНИМИ В
ТРУДОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ.....28

Кучма Ольга Леонідівна

ДО ПИТАННЯ ПРО СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ОСІБ, ЯКІ
ПРАЦЮЮТЬ У РЕЗИДЕНТА ДІЯ СІТІ НА ПІДСТАВІ
ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ТА ГІГ-КОНТРАКТУ.....32

Lagutina Irina

LEGAL REGULATION OF AN EMPLOYMENT CONTRACT
WITH NON-FIXED WORKING HOURS IN UKRAINE.....36

Мельник Костянтин Юрійович

НАРИСИ ІСТОРІЇ ВИНИКНЕННЯ ТА СФЕРИ ДІЇ ТРУДОВОГО
ПРАВА.....41

Рим Олена Михайлівна

ЩОДО МОЖЛИВОСТІ ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТУ НЕЩАСНОГО ВИПАДКУ НА ВИРОБНИЦТВІ У СУДОВОМУ ПОРЯДКУ.....46

Синчук Світлана Миколаївна

УШКОДЖЕННЯ ЗДОРОВ'Я ПРАЦІВНИКА ЯК ПЕРЕДУМОВА ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ РОБОТОДАВЦЯ ЧЕРЕЗ ВІДШКОДУВАННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ.....51

Сімутіна Яна Володимирівна

ДО ПИТАННЯ СУДОВОГО ВИРШЕННЯ КОЛЕКТИВНИХ ТРУДОВИХ СПОРІВ.....55

Щербина Віктор Іванович

ПРАКТИЧНА РОЛЬ ФУНКЦІЙ ТРУДОВОГО ПРАВА У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ ПРАЦІ.....61

Дибань Максим Петрович

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПОРУШЕННЯ ТРУДОВИХ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ НА ЕТАПІ УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....65

Кметик Христина Володимирівна

МЕДІАЦІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ АЛЬТЕРНАТИВНОГО ВИРШЕННЯ СПОРІВ.....68

Луценко Олена Євгенівна

ПОШИРЕННЯ ДІЇ НОРМ ТРУДОВОГО ПРАВА НА «НЕТРУДОВІ» ВІДНОСИНИ.....72

Наньєва Марія Іванівна

ЗВІЛЬНЕННЯ ПРАЦІВНИКІВ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....76

Пожарова Оксана Вікторівна

НЕЩАСНІ ВИПАДКИ НА ВИРОБНИЦТВІ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....80

Потопахіна Ольга Миколаївна

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ З НЕФІКСОВАНИМ РОБОЧИМ ЧАСОМ.....84

Середницька Інга Анатоліївна, Даниленко Світлана Костянтинівна

РОБОЧИЙ ЧАС В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ.....89

Тарасенко Вікторія Сергіївна

ВІДМІННОСТІ ПРОСТОЮ ВІД ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....93

Черноус Світлана Миколаївна

ПРО ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА МОБІНГ.....97

Вереїтін Сергій Володимирович

ДО ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ КОНТРАКТІВ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....102

Горбаченко Ерік Сергійович

ОСНОВНІ ТРУДОВІ ПРАВА РОБОТОДАВЦЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....107

Жученко Руслан Олегович

ЩОДО ЗАКОНОДАВЧОГО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАК ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....112

Казімирова Ольга Олегівна

ПОНЯТТЯ «НЕТИПОВІ ФОРМИ ЗАЙНЯТОСТІ» ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....117

Кіліміченко Анна Олегівна

ВИДИ ЗАЙНЯТОСТІ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ.....121

Луцик Володимир Борисович

ДО ПИТАННЯ ПРО СПІВВІДНОШЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТОРІН ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ ТА ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....125

Нестеренко Дмитро Миколайович

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК ПРИЗУПИНЕННЯ
ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ.....129

Онуфрієнко Дар'я Віталіївна

ДО ПИТАННЯ ПРО ДИСТАНЦІЙНУ РОБОТУ
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....135

Опара Наталія Геннадіївна

ПОРЯДОК ВІДРЯДЖЕННЯ ЖУРНАЛІСТІВ У МІСЦЯ
НАДЗВИЧАЙНИХ ПОДІЙ ТА УМОВИ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ В ЦИХ
ВІДРЯДЖЕННЯХ.....139

Ступакова Інна Гаврилівна

ЮРИДИЧНІ ОЗНАКИ ПРАВА ПРАЦІВНИКА НА ЗАХИСТ
СВОЇХ ТРУДОВИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ.....143

Тішко Дмитро Анатолійович

ДО ПИТАННЯ ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРОГРАМИ ГІДНОЇ ПРАЦІ
ДЛЯ УКРАЇНИ НА 2020-2024 РОКИ.....147

Точило Катерина Сергіївна

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД НОРМАТИВНОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ
ЗДІЙСНЕННЯ РОБОТОДАВЦЕМ КОНТРОЛЮ ЗА
ВИКОНАННЯМ ПРАЦІВНИКАМИ ТРУДОВИХ
ОБОВ'ЯЗКІВ.....151

Юзишен Максим Сергійович

ДО ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ
СЛУЖБОВЦІВ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....155

Бевза Катерина Вікторівна

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ЩОДО
ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА ОБ'ЄДНАННЯ У
ПРОФСПІЛКИ.....160

Володіна Аліна Артурівна

ПРОФЕСІЙНЕ ВИГОРАННЯ ЮРИСТІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ
АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ПОГЛЯДІВ.....166

Затворницька Єлизавета Сергіївна

ПРАЦЯ ЖІНОК В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 171

Ігнатенко Анастасія Анатоліївна

ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ АДВОКАТСЬКОЇ ЕТИКИ ЯК ОДНА З ПІДСТАВ ПРИТЯГНЕННЯ АДВОКАТА ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ ТА СУДОВОЇ ПРАКТИКИ.....175

Костенко Катерина Анатоліївна

РОЗГОЛОШЕННЯ АДВОКАТСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ АБО ВЧИНЕННЯ ДІЙ, ЩО ПРИЗВЕЛИ ДО ЇЇ РОЗГОЛОШЕННЯ ЯК ПІДСТАВА ПРИТЯГНЕННЯ АДВОКАТА ДО ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ: ВІД ТЕОРІЇ ДО СУДОВОЇ ПРАКТИКИ.....181

Неродик Ірина Анатоліївна

ПРОБЛЕМАТИКА ВИЗНАЧЕННЯ КРИТЕРІЇВ РЕПРЕЗЕНТАТИВНОСТІ НА ЛОКАЛЬНОМУ РІВНІ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ 186

Серек-Басан Анастасія Анатоліївна

ФУНКЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК: ПОНЯТТЯ, ЗНАЧЕННЯ ТА ЗМІСТ.....192

Ткаченко Анна Сергіївна

НОРМАТИВНЕ ЗАКРІПЛЕННЯ ПРАВА РОБОТОДАВЦІВ НА СВОБОДУ ОБ'ЄДНАННЯ.....197

СЕКЦІЯ II. ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Бурак Володимир Ярославович

РІВЕНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЖИТКОВОГО МІНІМУМУ ЯК ОБМЕЖЕННЯ ПРАВ ГРОМАДЯН НА СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ.....202

Вишновецька Світлана Василівна, Вишновецький Вадим Михайлович

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ МОЛОДІ В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ ДЕРЖАВНОЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ.....206

Сенюта Ірина Ярославівна

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ: QUO VADIS?.....211

Коваленко Олена Олександрівна

ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ МОЛОДИХ СПЕЦІАЛІСТІВ У ЧИННОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ ЯК ОДНА З ПЕРЕПОН ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ.....215

Бориченко Катерина Валеріївна

ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНО ЗОБОВ'ЯЗАНИХ СУБ'ЄКТІВ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....218

Краснов Єгор Володимирович

ЗАХИСТ ПРАВ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СУДОМ З ПРАВ ЛЮДИНИ.....223

Белуга Юлія Миколаївна

НАБУТТЯ СТАТУСУ ДИТИНИ З ІНВАЛІДНІСТЮ ВНАСЛІДОК ВІЙНИ: ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ.....227

Андрієнко Ірина Святославівна

ЩОДО ПОНЯТТЯ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....231

Головань Тетяна Георгіївна

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ ЗАЙНЯТОСТІ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ.....235

Гудзь Анна Олександрівна

КОМПЛЕКСНІСТЬ ЯК ОЗНАКА ПРАВА НА СОЦІАЛЬНИЙ
ЗАХИСТ ТА ПРАВО НА НЕДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ЙОГО ЕЛЕМЕНТ.....238

Сіньова Людмила Миколаївна

ЩОДО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВЕТЕРАНІВ
ЗАХИСНИКІВ/ЗАХИСНИЦЬ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ.....242

Шукін Олександр Сергійович

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗА
РОЗГОЛОШЕННЯ ЛІКАРСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ.....246

Вапнярчук Богдан В'ячеславович

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАУКОВИХ
ПРАЦІВНИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....253

Галузінський Назар Олександрович

ПОНЯТТЯ САНКЦІЙ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....257

Гапочка Володимир Миколайович

ЩОДО СУТНОСТІ ПРАВОВІДНОСИН ІЗ
ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВОГО ДЕРЖАВНОГО
СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ У ВИПАДКУ
БЕЗРОБІТТЯ.....261

Гнатів Наталія Андріївна

ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАПОБІГАННЯ
МОБІНГУ.....265

Кашицький Андрій Володимирович

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ
ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....272

Мульгіна Оксана Володимирівна

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ САМОЗАЙНЯТОЇ
ОСОБИ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
НАСЕЛЕННЯ.....276

Сидоренко Анатолій Олександрович
 СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ЧЛЕНІВ СІМЕЙ
 ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ
 ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....280

Соколов Дмитро Сергійович
 НОРМАТИВНА ОСНОВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
 ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....284

Тодоріка Костянтин Володимирович
 ПОНЯТТЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЛЮДЕЙ, ЯКІ ЖИВУТЬ
 З ВІЛ.....287

Циганок Володимир Миколайович
 ЗАГАЛЬНООБОВ'ЯЗКОВЕ ДЕРЖАВНЕ СОЦІАЛЬНЕ
 СТРАХУВАННЯ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ СОЦІАЛЬНОГО
 ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ
 СІМЕЙ.....292

Бака Емма Вадимівна
 ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ
 МОЛОДІ В УКРАЇНІ.....296

Вареник Вікторія Олександрівна
 СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ОКРЕМИХ
 ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ.....299

Довгонос Іванна Юріївна
 ОСОБЛИВОСТІ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
 СУДДІВ.....303

Загнітко Анна Валентинівна
 КОНСТИТУЦІЙНІ ГАРАНТІЇ ПРАВА НА СОЦІАЛЬНИЙ
 ЗАХИСТ.....307

Книга Єлизавета Юріївна
 МЕДИЧНА ЕТИКА: СТАНДАРТИ ПОВЕДІНКИ МЕДИЧНИХ
 ПРАЦІВНИКІВ, ДОТРИМАННЯ ПРАВ ПАЦІЄНТІВ ТА
 ЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОБОТИ З ПАЦІЄНТАМИ.....310

Костишева Ірина Володимирівна

МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ У СФЕРІ ОХОРОНИ
ПРАЦІ.....314

Куліченко Аліна Василівна

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ СОЦІАЛЬНИХ ГАРАНТІЙ ДЛЯ
ОНКОХВОРИХ.....318

Левшина Єлизавета Євгеніївна

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ.....322

Німенко Єлизавета Олександрівна

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПЕНСІОНЕРІВ В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
ВОЄННОГО СТАНУ.....326

Сіньова Людмила Миколаївна

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри трудового права та права соціального забезпечення Навчально-наукового інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка

ЩОДО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВЕТЕРАНІВ ЗАХИСНИКІВ/ЗАХИСНИЦЬ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ

У статті досліджено питання соціального захисту ветеранів Захисників/Захисниць України та членів їх сімей та переліку документів. Держава в умовах воєнного стану виконує багато завдань та функцій, які на неї покладені. В результаті мобілізації до Збройних Сил України великої кількості людей, є надзвичайне навантаження на соціальну сферу. Держава здійснює комплексний огляд системи соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України – це процедура оцінювання існуючого стану системи і готовності її складових до виконання функціональних завдань соціального захисту ветеранів війни, за результатами якої розробляються та уточнюються нормативно-правові акти з питань розвитку системи соціального захисту ветеранів війни та її складових, визначаються заходи, спрямовані на досягнення органами державної влади, підприємствами, установами, організаціями, які взаємодіють між собою та іншими системами державного управління з метою формування та реалізації державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війни, необхідних спроможностей в умовах виникнення поточних і прогнозованих проблем.

Даною категорією осіб опікується Міністерство у справах ветеранів України, яке формує та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни, розробляє проекти законів та інших нормативно-правових актів у сфері соціального

захисту ветеранів війни. Також питаннями соціального захисту ветеранів Захисників/Захисниць України та членів їх сімей займається Міністерство соціальної політики України, Рада ветеранів України при Міністерстві у справах ветеранів, Консультативна рада у справах ветеранів війни, сімей загиблих (померлих) захисників України, Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів та ін.

Зазначеними питаннями займаються фахівці права соціального захисту проф. Андріїв В.М., проф. Тищенко О.В., проф. Кучма О.Л., д.ю.н. Малюга Л.Ю. та ін.

Слід наголосити, що ніхто так не знає проблему військовослужбовців та ветеранів, як самі військовослужбовці та ветерани, тому до вивчення проблемних питань слід долучати зазначену категорію осіб та вивчати саме на місцях проблеми для вдосконалення системи соціального захисту ветеранів війни (наприклад, проблема щодо видачі довідки про зниклих безвісти) та для взаємодії із центральними та місцевими органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами, організаціями, а також із засобами масової інформації.

В аспекті проблем законодавства щодо соціального захисту ветеранів Захисників/Захисниць України та членів їх сімей слід наголосити найактуальніші питання сьогодення. Для ветеранів та їх сімей багато процесів є незрозумілими, довгими та незручними щодо надання соціальних допомог та послуг. Варто зазначити, щоб у територіальних центрах комплектування та соціальної підтримки було правило «єдиного вікна», тобто щоб всі хто звільнився з лав ЗСУ або повертається до цивільного життя отримували Листок-Пам'ятку щодо алгоритму спрощених дій для отримання допомоги та інших видів соціального забезпечення. Оскільки соціальна сфера є занадто бюрократизованою, необхідно вирішити проблему як спростити процедури отримання соціального забезпечення, щоб зберігаючи

необхідний контроль за витрачанням коштів не вимагати зайвих документів.

Як наголошує проф. Кучма О.Л. для отримання військовослужбовцями різних силових відомств разової соціальної допомоги вимагається отримання довідки проте, що військовослужбовець не отримував страхової виплати за державним страхуванням, незважаючи на те, що чинним законодавством з 01.01.2007 року державне обов'язкове особисте страхування вищезазначених категорій захисників замінено на виплату одноразової грошової допомоги, яку проводять безпосередньо Міністерства та відомства України (Закон України № 328-V від 03.11.2006 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань соціального захисту військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, і деяких інших осіб» та ін.). На сьогодні, відсутнє державне обов'язкове особисте страхування вищезазначених категорій осіб, відповідно, у страхової компанії, яка раніше здійснювала державне обов'язкове особисте страхування працівників силових відомств (НАСК «ОРАНТА») відсутня ліцензія на здійснення такого виду страхування та страхова компанія не здійснює таких виплат. Проте, і на сьогодні захисники змушені звертатися до підрозділів страхової компанії для отримання довідки про те, що страхова компанія не здійснювала їм страхової виплати [1, с. 32]. Так протягом 2022 і I кварталу 2023 років до страхової компанії за отриманням довідок звернулося 759 осіб і тільки 52 особам була надана довідка з інформацією про те, що вони отримували до 01.01.2007 року страхові виплати. Більшість військовослужбовців в силу віку не могли претендувати на таку виплату, бо не служили в будь-яких силових органах або на військовій службі.

Враховуючи викладене, вважаємо за необхідне осучаснити перелік документів, який мають надавати Захисники та Захисниці для отримання соціального забезпечення.

Список використаних джерел:

1. Кучма О.Л. Соціальна допомога захисникам: питання актуальності переліку документів для їх отримання «Українська державність: від витоків до сьогодення»: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (Київ 07 грудня 2022р). – Київ. 336 с.